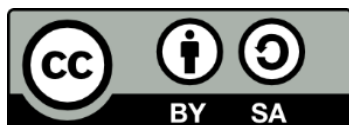

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Ενότητα 11: Ειδική Αγωγή

Βασιλική Γιαννούλη

Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

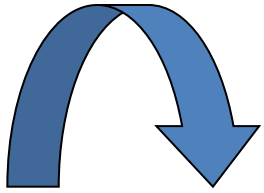
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ειδική αγωγή

= προγράμματα που αντιμετωπίζουν τις ανάγκες των μαθητών με νοητικά συναισθηματικά ή σωματικά προβλήματα τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

1975 =το Κογκρέσο ψήφισε το Ν. δημοσίου δικαίου 94-142 –πράξη περί εκπαίδευσης Αναπήρων ----ο Ν. αυτός επηρέασε καταλυτικά την ειδική & γενική αγωγή στην επικράτεια των ΗΠΑ---καθόρισε τις υπηρεσίες που έπρεπε να λαμβάνουν όλα τα παιδιά με ε.ε.α & έδινε στους γονείς νομικά δικαιώματα που δεν είχαν πριν

Ειδική αγωγή

-βασική αρχή του ΝΔΔ94-142 ήταν **ότι κάθε παιδί με ε.ε.α δικαιούται ειδική αγωγή** κατάλληλη για τις ανάγκες του με δημόσια δαπάνη

Το 1986 ο ΝΔΔ-99142 επέκτεινε το πρόγραμμα παροχών με δωρεάν εκπαίδευση για τα παιδιά ηλικίας 3-έως-5 ετών, πρόσθεσε προγράμματα παροχών για βρέφη & νήπια με σοβαρές ανεπάρκειες

– ο ΝΔΔ 101-476 που ψηφίστηκε το 1990 άλλαξε το όνομα του νόμου για την ειδική αγωγή σε **Πράξη περί Εκπαίδευσης των Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες** (IDEA) απαίτησε τα σχολεία να σχεδιάσουν την μετάβαση των εφήβων με ε.ε.α στην Γ/θμια εκπαίδευση

Ειδική αγωγή

Το 1997 ο ΝΔΔ105-17 τροποποιεί τον ΝΔΔ101-476 = (IDEA 1997) =προσθέτει διατάξεις για μεγαλύτερη εμπλοκή των γονέων & των εκπαιδευτικών της τάξης στην εκπαίδευση των μαθητών με ε.ε.α

‘βασικές αρχές’

Δωρεάν δημόσια εκπαίδευση =σημαίνει ΕΑ & οι σχετικές υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται

A) **παρέχονται με δημόσια δαπάνη**, υπό Δ. επίβλεψη & διεύθυνση

B) **πληρούν τα κριτήρια** της πολιτειακής εκπαίδευσης

Γ) **περιλαμβάνουν κατάλληλη** προσχολική, Α/θμια, Β/θμια εκπαίδευση για τα παιδιά αυτά

Δ) **παρέχονται σε συμμόρφωση** προς το εξατομικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα

Ειδική αγωγή

Κατάλληλη αξιολόγηση = εξακρίβωση της καταλληλότητας της διαδικασίας, του εκπαιδευτικού προγραμματισμού, παρακολούθηση της ατομικής απόδοσης, αποφυγή πολιτιστικών, πολιτισμικών διακρίσεων

ΕΕΠ = πρέπει να αναπτύσσεται από μια πολυεπιστημονική ομάδα – να αναφέρει τα τρέχοντα επίπεδα εκπαιδευτικής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένου το πώς η ε.ε.α επηρεάζει την παρακολούθηση & την πρόοδο ως προς το γενικό αναλυτικό πρόγραμμα, **μετρήσιμους ετήσιους στόχους**, μακροπρόθεσμους-βραχυπρόθεσμους στόχους, ειδική αγωγή και σχετικές υπηρεσίες οι οποίες θα παρασχεθούν, **εξήγηση της έκτασης** στην οποία το παιδί θα συμμετέχει στην γενική ή στην ειδική τάξη, οποιαδήποτε **τροποποίηση ή χορήγηση εναλλακτικού τρόπου αξιολόγησης**, την ημέρα έναρξης & την αναμενόμενη συχνότητα, τοποθεσία & διάρκεια παροχής υπηρεσιών, **την πληροφόρηση του παιδιού** ανα 'έτος' για τα δικαιώματα του σύμφωνα με τον νόμο

Ειδική αγωγή

Ελάχιστο περιοριστικό περιβάλλον = βασίζεται στην παραδοχή ότι για τα παιδιά ε.ε.α «**η πιο ενδεδειγμένη εκπαίδευση είναι μαζί με τους συνομηλίκους τους που δεν έχουν ε.ε.α**» η απομάκρυνση από το πλαίσιο γενικής αγωγής συμβαίνει μόνο όταν αυτή η εκπαίδευση ακόμα και συμπληρωματικά βοηθήματα και υπηρεσίες δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά»

(επιπλέον θα πρέπει να υπάρχει)

Συμμετοχή γονέων & παιδιού στην λήψη αποφάσεων

Διαδικαστικές ασφαλιστικές δικλίδες =προστασία δικαιωμάτων, εξασφάλιση πληροφόρησης, παροχή τρόπου επίλυσης των διαφορών

Υπηρεσίες ειδικής αγωγής

- ❖---άμεση ή έμμεση παροχή συμβουλών & υποστήριξη για τον παιδαγωγό της γενικής εκπαίδευσης
- ❖---ειδική αγωγή μέχρι μία ώρα την ημέρα
- ❖---ειδική αγωγή 1 έως 3 ώρες ανά ημέρα
βοηθητικό πρόγραμμα
- ❖--- ειδική αγωγή περισσότερες από 3 ώρες
ημερησίως αυτόνομη ειδική αγωγή
- ❖---ειδικό ημερήσιο σχολείο
- ❖---ειδικό σχολείο-οικοτροφείο
- ❖---άσυλο/νοσοκομείο

Υπηρεσίες ειδικής αγωγής

Τοποθέτηση στην τάξη γενικής εκπαίδευσης =

Οι ανάγκες των μαθητών με ήπιες ή μέτριες ΜΔ
ικανοποιούνται στην τάξη γενικής εκπαίδευσης, όπου ο
εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί στρατηγικές για την
προσαρμογή της διδασκαλίας στις διαφορές των
μαθητών – η έρευνα δείχνει (Lloyd, Singh, & Repp,
1991) ότι οι πιο αποτελεσματικές στρατηγικές για την
ανταπόκριση στις ανάγκες των μαθητών με προβλήματα
μάθησης και συμπεριφοράς είναι εκείνες εφαρμόζονται
στην τάξη γενικής εκπαίδευσης – οι εναλλακτικές
επιλογές της ειδικής αγωγής θα πρέπει συνήθως να
εξετάζονται μόνο αφού γίνουν σοβαρές προσπάθειες
ανταπόκρισης στις ανάγκες των μαθητών στο πλαίσιο
της τάξης γενικής εκπαίδευσης

Υπηρεσίες ειδικής αγωγής

Σύμπραξη με συμβούλους εκπαιδευτικούς & άλλους επαγγελματίες = συνεργατική δουλειά πολλών επαγγελματιών μαζί για την παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών

Τοποθέτηση σε βοηθητική τάξη = πολλοί μαθητές με ε.ε.α τοποθετούνται σε τάξεις γενικής εκπαίδευσης για το μεγαλύτερο μέρος της σχολικής τους ημέρας αλλά παράλληλα παρακολουθούν βοηθητικά προγράμματα – τα οποία εστιάζουν στη διδασκαλία της ανάγνωσης, των φιλολογικών μαθημάτων, των μαθηματικών και ενίοτε άλλων μαθημάτων – ο εκπαιδευτικός στήριξης έχει τακτικές συναντήσεις με τον εκπαιδευτικό της τάξης για να συντονίσουν τα προγράμματα για τους μαθητές & να προτείνουν τρόπους με τους οποίους μπορεί να προσαρμόζει τη διδασκαλία όταν οι μαθητές είναι στην τάξη του – μερικές φορές οι εκπαιδευτικοί στήριξης δουλεύουν μέσα στην τάξη γενικής εκπαίδευσης – συνεκπαίδευση – ο εκπαιδευτικός στήριξης δουλεύει με μια ομάδα ανάγνωσης όσο και ο εκπαιδευτικός της τάξης γενικής εκπαίδευσης δουλεύει με μία άλλη

Υπηρεσίες ειδικής αγωγής

Τοποθέτηση σε τάξη ειδικής αγωγής με μερική ένταξη = πολλοί μαθητές τοποθετούνται σε ειδικές τάξεις όπου διδάσκονται από έναν εκπαιδευτικό ειδικής αγωγής αλλά εντάσσονται και σε τάξεις με μαθητές χωρίς ε.ε.α για ένα τμήμα της σχολικής ημέρας –σε αυτήν την περίπτωση οι μαθητές συνευρίσκονται με τους υπόλοιπους στα μαθήματα της μουσικής, των καλλιτεχνικών και της φυσικής αγωγής, κάπως σπανιότερα στις κοινωνικές σπουδές, τις φυσικές επιστήμες και τα μαθηματικά και σπανιότερα κατά τη διδασκαλία της ανάγνωσης –ο βασικός εκπαιδευτικός αναλαμβάνει την ευθύνη για το πρόγραμμα του μαθητή ενώ ο εκπαιδευτικός στήριξης παρέχει επιπρόσθετη στήριξη

Υπηρεσίες ειδικής αγωγής

Αυτόνομη ειδική αγωγή =οι μαθητές σε αυτόνομα προγράμματα διδάσκονται από εκπαιδευτικούς ειδικής αγωγής και έχουν σχετικά λίγες επαφές με διδακτικό πρόγραμμα γενικής εκπαίδευσης –ορισμένοι μαθητές φοιτούν σε χωριστά ειδικά ημερησία σχολεία –

Ιεραρχία παραπομπής =.....

ΕΕΠ/ΕΠΕ

Οι ελάχιστες πληροφορίες που θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα ΕΠΕ =

- Αναφορές που δηλώνουν το τρέχον επίπεδο απόδοσης το παιδιού
- Στόχοι που δείχνουν την αναμενόμενη πρόοδο στη διάρκεια του έτους
- Ενδιάμεσοι διδακτικοί στόχοι –βραχυπρόθεσμοι στόχοι
- Αναφορά συγκεκριμένων υπηρεσιών ειδικής αγωγής & σχετικών υπηρεσιών που πρόκειται να παρασχεθούν καθώς & σε ποια έκταση ο μαθητής θα συμμετέχει σε προγράμματα γενικής εκπαίδευσης
- Η εκτιμώμενη ημερομηνία έναρξης & αναμενόμενη διάρκεια των υπηρεσιών

Πλήρης ένταξη

---σύμφωνα με το άρθρο – ‘περί ελάχιστου περιοριστικού περιβάλλοντος’ - του Ν. ΔΔ94-142 οι μαθητές που άλλοτε τοποθετούνταν στα ειδικά σχολεία σήμερα τοποθετούνται συνήθως σε χωριστές τάξεις σε σχολεία γενικής εκπαίδευσης –ιδίως μαθητές με ΕΝΥ & ΜΔ σήμερα τοποθετούνται ως επί το πλείστον σε τμήματα γενικής εκπαίδευσης για το μεγαλύτερο μέρος της διδασκαλίας τους

---άρα μιλάμε για κίνημα «πλήρης ένταξης»---

Πλήρης ένταξη =σημαίνει

---ρύθμιση κατά την οποία οι μαθητές που εμφανίζουν ε.ε.α ή αυξημένο κίνδυνο διδάσκονται αποκλειστικά σε ένα πλαίσιο γενικής εκπαίδευση ενώ οι υπηρεσίες υποστήριξης παρέχονται εκεί στο μαθητή---

---οι εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής θα πρέπει να συνεργάζονται με τους εκπαιδευτικούς γενικής αγωγής---(Fisher, Sax, & Grove 2000, Giangreco, 1996 Ruder, 2000, Sapon-Shevin, 2001 Vaughn, Bos, & Schumm, 2000)

Συνεκπαίδευση =

τη χρονική, διδακτική & κοινωνική ένταξη παιδιών με αναγνωρισμένες ιδιαιτερότητες σε πλαίσια με φυσιολογικούς συνομηλίκους τους, η οποία βασίζεται σε μια συνεχή, ατομικά καθορισμένη διαδικασία εκπαιδευτικού σχεδιασμού & προγραμματισμού

Εκπαίδευση ένταξης = ότι οι μαθητές παρακολουθούν το κανονικό σχολείο τους με τα παιδιά της ηλικίας και της τάξης τους – απαιτεί η αναλογία των μαθητών που προσδιορίζεται ότι χρειάζονται ειδικές υπηρεσίες να είναι σχετικά όμοια για όλα τα σχολεία στο πλαίσιο μιας ορισμένης περιφέρειας

Μερική ένταξη = οι μαθητές λαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της εκπαίδευσης τους σε πλαίσια γενικής εκπαίδευσης αλλά είναι πιθανό να μετακινούνται σε άλλο εκπαιδευτικό πλαίσιο όταν αυτό κρίνεται ενδεδειγμένο

Προσαρμογή διδασκαλίας για μαθητές με ε.ε.α

Προσαρμογές για γραπτές εργασίες = αλλαγή της μορφής με την οποία παρουσιάζεται ένα έργο χωρίς να αλλάξει αυτό καθ' αυτό το έργο – **χρειάζεται για** **διάφορους λόγους** = **α) μια εργασία** μπορεί να είναι υπερβολικά εκτενής, **β) τα διαστήματα** στη σελίδα είναι πολύ μικρά για μπορέσει να εστιάσει σε επιμέρους ερωτήσεις, **γ) οι οδηγίες για το έργο είναι ελλιπείς** ή προκαλούν σύγχυση, ή **δ) τα υποδείγματα για το έργο** είτε λείπουν είτε είναι παραπλανητικά ή ανεπαρκή

---η βασική ιδέα είναι ότι το έργο και η απόκριση παραμένει ίδια αλλά ο εκπαιδευτικός προσαρμόζει τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται η ύλη----

Προσαρμογή διδασκαλίας για μαθητές με ε.ε.α

Ενίοτε οι οδηγίες για ένα έργο ή μια εργασία πρέπει να απλοποιηθούν (π.χ. *θα μπορούσε να αντικατασταθεί η φράση σχεδιάστε 'ένα δακτύλιο γύρω από τη λέξη' με τον όρο 'κυκλώστε την λέξη'*) – μπορείτε επίσης να διδάξετε στους μαθητές τις λέξεις που χρησιμοποιούνται συχνά στις οδηγίες ώστε να είναι πιο ανεξάρτητοι στην μάθηση ή θα μπορούσατε ακόμα να αλλάξετε τα υποδείγματα ή τα παραδείγματα που παρουσιάζονται ώστε να μοιάζουν πιο πολύ με το παραγόμενο έργο

Προσαρμογή διδασκαλίας για μαθητές με ε.ε.α

Προσαρμογές περιεχομένου =οι μαθητές με εεα ενδέχεται να χρειαστούν **προσαρμογή της διδασκόμενης ύλης** –ιδίως όταν παρουσιάζονται πολλές νέες πληροφορίες τις οποίες δεν μπορούν να επεξεργαστούν γρήγορα

---ένας τρόπος είναι η προσαρμογή της ποσότητας της παρουσιαζόμενης ύλης – απομόνωση κάθε έννοιας και θέτουμε ως προϋπόθεση την κατάκτηση κάθε επιμέρους έννοιας για να προχωρήσουμε στην επόμενη – μικρότερες ενότητες ύλης---

---πιο σύνθετες προσαρμογές απαιτούνται όταν οι μαθητές στερούνται προαπαιτούμενες δεξιότητες ή έννοιες που δεν μπορούν να εξηγηθούν εύκολα ή όταν οι μαθητές δεν έχουν την δεξιότητα για να μάθουν το μάθημα

Προσαρμογή διδασκαλίας για μαθητές με ε.ε.α

Προσαρμογές στους τρόπους επικοινωνίας =

Ορισμένοι μαθητές απαιτούν προσαρμογές στους τρόπους με τους οποίους λαμβάνουν πληροφορίες είτε στον τρόπο με τον οποίο επιδεικνύουν τη γνώση ειδικών πληροφοριών

---π.χ. πολλοί μαθητές αδυνατούν να μάθουν πληροφορίες μέσω της ανάγνωσης αλλά μπορούν να μάθουν μέσω άλλων μορφών παρουσίασης διαφανειών, ταινιών, υπολογιστών, ή θεατρικών έργων---

---επίσης δεν θα πρέπει να ξεχνάμε την χρήση των υπολογιστών ή την διδασκαλία μεταγνωστικών στρατηγικών στα παιδιά με ε.ε.α---

Π.χ. -μαθητές με ΜΔ-

Υπερκείμενο = νέα εφαρμογή –παρόμοια με την διδασκαλία που βασίζεται σε υπολογιστές –τα προγράμματα του υπερκειμένου παρέχουν επεξήγηση της ύλης των σχολικών βιβλίων όπως ορισμοί δύσκολων όρων λεξιλογίου, συμπληρωματικά διαγράμματα και περαιτέρω ανάπτυξη εννοιών

Διδασκαλία σε βιντεόδισκους =παρέχει οπτικές και ακουστικές παρουσιάσεις –οι μαθητές παρακολουθούν παρουσιάσεις και καθοδηγούνται κατά την πορεία της διδασκαλίας –δίνει την δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να εργαστεί και ατομικά με μαθητές όση ώρα χρησιμοποιείται ο βιντεόδισκος

Π.χ. -μαθητές με ΜΔ-

Προγράμματα επεξεργασίας κειμένου

=ορισμένα προγράμματα επεξεργασίας κειμένου δίνουν την δυνατότητα άμεσης ανατροφοδότησης σχετικά με τυχόν ορθογραφικά λάθη και ειδοποιούν ο χρήστη με έναν ήχο ή μια φωτεινή ένδειξη στην οθόνη π.χ. «writeoutloud» αναπαράγει φωνητικά μια πρόταση η λέξη ώστε ο χρήστης να μπορεί να ακούσει αν αυτό που έγραψε συμπίπτει με αυτό που ήθελε να γράψει

Μαθητές με διαταραχές επικοινωνίας

Εναλλακτικές & επαυξητικές συσκευές επικοινωνίας

= οι εναλλακτικές & επαυξητικές συσκευές επικοινωνίας μπορεί να είναι είτε υψηλής τεχνολογίας (όπως παραγωγοί ομιλίας) είτε χαμηλής τεχνολογίας (όπως πίνακες επικοινωνίας) π.χ. συσκευή παραγωγής ομιλίας είναι το «Dynavox» το οποίο ενεργοποιείται με την αφή και δημιουργεί προφορική ομιλία –μπορούν να προγραμματιστούν σε αυτό πληροφορίες και οι μαθητές έχουν την δυνατότητα να δημιουργήσουν παρουσιάσεις με εικονικές ενδείξεις και λεκτικά μηνύματα για να παρουσιάσουν στην τάξη - οι πίνακες επικοινωνίας βοηθούν τους ανθρώπους που δεν έχουν την ικανότητα για ομιλία –το ‘άτομο’ δείχνει εικόνες ή λέξεις που έχουν τοποθετηθεί στον πίνακα – πιο υψηλής τεχνολογίας συσκευές μπορούν να μετατρέψουν ένα δακτυλογραφημένο μήνυμα σε φωνή ή έντυπο υλικό δίνοντας τη δυνατότητα ακόμα και για επιλογή των ιδιοτήτων φωνής

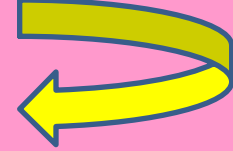
Συμβουλές για την ένταξη μαθητών Δ/θμιας Εκπ/σης

- ✓ Διδάξτε στρατηγικές αυτοπαρακολούθησης
- ✓ Συσχετίστε τη νέα ύλη με γνώσεις που ήδη έχει ο μαθητής με ΜΔ συνάγοντας συγκεκριμένες προεκτάσεις από γνωστές πληροφορίες
- ✓ Διδάξτε τη χρήση εξωτερικών ενισχυτών της μνήμης
- ✓ Ενθαρρύνεται την χρήση άλλων συσκευών για τη βελτίωση της απόδοσης της τάξης
- ✓ Δημιουργήστε θετικές σχέσεις στο πλαίσιο της τάξης χρησιμοποιώντας ομάδες συνεργατικής μάθησης και εργασίες με ομαδικό προσανατολισμό
- ✓ Χρησιμοποιήστε όλους τους μαθητές στη διαμόρφωση κριτηρίων καλής διαγωγής καθώς και των επακόλουθων για θετικές και αρνητικές συμπεριφορές

Συμβουλές για την ένταξη μαθητών Δ/θμιας Εκπ/σης

- ✓ Αναπτύξτε θετική σχέση με τον μαθητή με διαταραχές συμπεριφοράς χαιρετώντας τον τακτικά μιλώντας μαζί του άτυπα σε κατάλληλες στιγμές δίνοντας προσοχή στη βελτίωση της απόδοσης του μαθαίνοντας τα ενδιαφέροντα του – συνεργαστείτε στενά με τα μέλη της ομάδας υποστήριξης εκπαιδευτικών που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά ή θετικά την απόδοση των μαθητών
- ✓ Συνειδητοποιείτε ότι οι αλλαγές στη συμπεριφορά συχνά επέρχονται πολύ βαθμιαία με περιόδους παλινδρόμησης και ενίοτε αναταραχής

Διδακτικός στόχος

= είναι η **διατύπωση** των **δεξιοτήτων** ή των **εννοιών** που θα πρέπει να έχουν κατακτήσει οι μαθητές έπειτα από μια ορισμένη περίοδο διδασκαλίας =

Π.χ. αν στους μαθητές δοθούν 100 πράξεις διαίρεσης (όπως 27 δια 3) να απαντηθούν σωστά οι 100 σε μισή ώρα

=στην πράξη ο σκελετός ενός **συμπεριφορικού στόχου** είναι **συνθήκη – απόδοση – κριτήριο** =

Διδακτικός στόχος = περιέχει 3 βήματα

1) Διατυπώνουμε τις συνθήκες υπό τις οποίες θα αξιολογηθεί η μάθηση

Π.χ. εάν δοθεί στους μαθητές ένα διαγώνισμα 10 ερωτήσεων θα μπορέσουν να.....

χρησιμοποιώντας το διαβήτη και το μοιρογνωμόνιο ο μαθητής θα μπορέσει να.....

2) Χρήση ενός ενεργητικού ρήματος που υποδηλώνει τι θα είναι ικανοί οι μαθητές να κάνουν

Π.χ. να γράψουν, να κάνουν διάκριση μεταξύ, να αναγνωρίσουν, να αντιστοιχήσουν

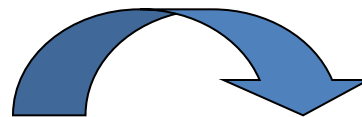
Διδακτικός στόχος

3) Ορισμός κριτηρίου επιτυχίας

Π.χ. και τις 100 πράξεις σε μισή ώρα.....

---οι στόχοι πρέπει να είναι συγκεκριμένοι = οι στόχοι πρέπει να είναι προσαρμοσμένοι στη διδασκόμενη ύλη – όταν οι μαθητές πρέπει να μάθουν καθορισμένες δεξιότητες ή πληροφορίες με μια μοναδική σωστή απάντηση θα πρέπει να διατυπώνονται συγκεκριμένοι διδακτικοί στόχοι ως εξής =

Π.χ. αν δοθούν 10 προβλήματα πρόσθεσης δύο κλασμάτων με ίδιο παρανομαστή να λύσουν σωστά τουλάχιστον τα εννέα

Διδακτικός στόχος

-----εάν δοθούν στους μαθητές 10 προτάσεις όπου λείπουν τα ρήματα να επιλέξουν σωστούς ρηματικούς τύπους που συμφωνούν ως προς τον αριθμό με το υποκείμενο σε τουλάχιστον 8 προτάσεις (π.χ. *Η γάτα μου κι εγώ [έχει, έχουμε] γενέθλια το Μάιο. Καθένας από εμάς [θέλουμε, θέλει] να πάει στο πανεπιστήμιο*).

---μερικές φορές η ύλη δεν προσφέρεται για συγκεκριμένους διδακτικούς στόχους – στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να δίνεται η ευελιξία στους μαθητές να εκφράσουν ότι έχουν κατανοήσει για το θέμα και όχι την στεία απομνημόνευση γεγονότων, ομοιοτήτων ή διαφορών

Π.χ. (όχι) καταγραφή πέντε ομοιοτήτων και πέντε διαφορών της κατάστασης των μεταναστών στην Γερμανία στις αρχές του εικοστού αιώνα και σήμερα (αλλά) σύγκριση & αντιπαραβολή της κατάστασης των μεταναστών.....

Διδακτικός στόχος

----οι διδακτικοί στόχοι θα πρέπει να είναι σαφείς

π.χ. [οι μαθητές να είναι σε θέση να εκτιμήσουν πλήρως τους πολλούς & διαφορετικούς λόγους που συνεισέφεραν στην επανάσταση του 1821.....] ???

Ο παραπάνω στόχος δεν είναι σαφής δεν διευκολύνει τον εκπαιδευτικό να ετοιμάσει τα μαθήματα του ούτε βοηθάει τους μαθητές να καταλάβουν τι θα διδαχθούν και πως θα αξιολογηθούν

---η λέξη εκτιμώ πλήρως =είναι διφορούμενη.....

Διδακτικός στόχος

Λέξεις που επιδέχονται πολλές ερμηνείες =

Να μάθουν,

Να κατανοήσουν,

Να εκτιμήσουν πλήρως,

Να συλλάβουν τη σημασία,

Να απολαύσουν

Λέξεις που επιδέχονται λιγότερες ερμηνείες =

Να γράψουν, να απαριθμήσουν,

Να αναγνωρίσουν, να ταξινομήσουν,

Να επιλύσουν, να κατασκευάσουν

Διδακτικός στόχος εμπεριέχει ανάλυση στόχου ?

Επιτελώντας ανάλυση έργου = σημαίνει ότι κατά τον σχεδιασμό των μαθημάτων πρέπει να σκεφτόμαστε τις δεξιότητες που απαιτούνται για τα έργα που πρόκειται να διδάξουμε ή να αναθέσουμε

Π.χ. ο εκπαιδευτικός ζητάει την χρήση της σχολικής βιβλιοθήκης για την παραγωγή σύντομης εργασίας πάνω σε θέμα του ενδιαφέροντος των μαθητών του

Το έργο είναι σαφές & απαιτούνται οι επιμέρους δεξιότητες = γνώση αλφαβητικής σειράς, χρήση δελτιοκαταλόγου της βιβλιοθήκης για εύρεση πληροφοριών, άντληση της κύριας ιδέας από ύλη έκθεσης πληροφοριών, σχεδίαση της εργασίας, γράψιμο πληροφοριακών παραγράφων, γνώση δεξιοτήτων μηχανικής γλώσσας

Διδακτικός στόχος

=η διαδικασία ανάλυσης των έργων ή των διδακτικών στόχων στις απλούστερες συνιστώσες τους ονομάζεται ανάλυση έργου=

Στο σχεδιασμό του μαθήματος μπορεί να εφαρμοστεί η διαδικασία 'ανάλυσης έργου' σε 3 βήματα =

1) Προσδιορισμό των προαπαιτούμενων δεξιοτήτων = τι θα πρέπει να γνωρίζουν οι μαθητές πριν διδάξετε το μάθημα π.χ. πριν την διδασκαλία της διαίρεσης θα πρέπει να ξέρουν πολλαπλασιασμό & αφαίρεση

Διδακτικός στόχος

2) Προσδιορισμός των επιμέρους δεξιοτήτων που συνθέτουν την ευρύτερη δεξιότητα = π.χ.

στο παράδειγμα της διαίρεσης οι μαθητές θα πρέπει να μάθουν να υπολογίζουν, να διαιρούν, να πολλαπλασιάζουν, να αφαιρούν, να ελέγχουν, να κατεβάζουν το επόμενο ψηφίο και επαναλαμβάνουν την διαδικασία

---για καθένα από αυτά πρέπει να γίνεται σχεδιασμός διδασκαλία-&-αξιολόγηση στη διάρκεια του μαθήματος---

3) Σχεδιασμός πως θα συνδεθούν οι επιμέρους δεξιότητες για να σχηματίσουν την

τελική δεξιότητα =π.χ. *οι μαθητές μπορούν να διαιρούν, να αφαιρούν, να πολλαπλασιάζουν αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι ξέρουν να κάνουν διαίρεση –οι επιμέρους δεξιότητες θα πρέπει να ενοποιηθούν σε μια δεξιότητα*

Διδακτικός στόχος

Αντίστροφος σχεδιασμός = είναι ο σχεδιασμός της διδασκαλίας θέτοντας αρχικά μακροπρόθεσμους σκοπούς έπειτα θέτοντας στόχους ενοτήτων και τέλος σχεδιάζοντας τα καθημερινά μαθήματα

---κατά το σχεδιασμό μιας σειράς μαθημάτων είναι σημαντικό να θέσει ο εκπαιδευτικός μακροπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και βραχυπρόθεσμους στόχους πριν αρχίσει τη διδασκαλία – προτού έρθουν οι μαθητές για την πρώτη μέρα μαθημάτων ο εκπαιδευτικός πρέπει να έχει ένα γενικό πλάνο για το τι θα καλυφθεί στη διάρκεια όλης της χρονιάς ένα πιο συγκεκριμένο σχέδιο για το τι θα περιλαμβάνει η πρώτη ενότητα και ένα πολύ συγκεκριμένο σχέδιο για το περιεχόμενο των πρώτων μαθημάτων---

Διδακτικός στόχος

«...Κατά την διαδικασία του αντίστροφου σχεδιασμού πρώτα τίθενται οι στόχοι της σειράς μαθημάτων –στην συνέχεια καθορίζονται οι στόχοι ενοτήτων –τέλος σχεδιάζονται συγκεκριμένα μαθήματα – στους στόχους της σειράς των μαθημάτων παρατίθενται όλα τα θέματα που πρόκειται να καλυφθούν στη διάρκεια του έτους – ο εκπαιδευτικός μπορεί να διαιρέσει το αριθμό των βδομάδων ενός σχολικού έτους με τον αριθμό των κύριων θεμάτων για να υπολογίσει πόσος θα χρειαστεί για το καθένα –για κάθε συγκεκριμένο θέμα μπορεί να εξασφαλίσει περισσότερο ή λιγότερο χρόνο φτάνει να μείνει αρκετός για τα υπόλοιπα... αφού σχεδιάσετε τους στόχους της σειράς των μαθημάτων το επόμενο έργο σας είναι να καθορίσετε στόχους για την πρώτη ενότητα & να υπολογίσετε τον αριθμό των διδακτικών ωρών που θα διαθέσετε σε κάθε στόχο»

αξιολόγηση

=είναι μια εκτίμηση του βαθμού επίτευξης των διδακτικών στόχων=

Στόχοι διδασκαλίας = σαφείς διατυπώσεις για το τι αναμένεται να μάθουν οι μαθητές μέσω της διδασκαλίας

&

Μαθησιακοί στόχοι = συγκεκριμένες συμπεριφορές που αναμένεται να επιδείξουν οι μαθητές στο τέλος μιας σειράς μαθημάτων

Π.χ.

Στόχοι διδασκαλίας

μαθησιακοί στόχοι

Α. ικανότητα να κάνουν
αφαίρεση τριψήφιων αριθμών
με μία ή δύο μετονομασίες

$$\begin{array}{r} \text{Α1. } 237 \\ - 184 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{α2. } 412 \\ - 298 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{α3. } 596 \\ - 448 \\ \hline \end{array}$$

Β. κατανόηση της χρήσης της
γλώσσας για τη διαμόρφωση
της ατμόσφαιρας στο έργο του
Edgar Allan Poe «κοράκι»

Πώς ενισχύει ο Ροε την
ατμόσφαιρα του έργου του
«κοράκι» & πώς τη θέτει
στην πρώτη στροφή

Γ. ικανότητα να προσδιορίζουν
τους χημικούς τύπους κοινών
ουσιών

Γράψτε τους χημικούς τύπους
των παρακάτω

Νερό.....

διοξείδιο του άνθρακα.....

Μαγειρικό αλάτι.....

Ταξινόμηση διδακτικών στόχων

Οι **στόχοι του μαθήματος** μπορούν να ταξινομηθούν ανάλογα με τον **τύπο & το βαθμό συνθετότητας**

Ταξινομία Bloom

1. Γνώση (ανάκληση πληροφοριών) = το κατώτερο επίπεδο στόχων στην ταξινομία του Bloom – **η γνώση** αναφέρεται σε στόχους όπως απομνημόνευση της προπαίδειας, μαθηματικών τύπων, επιστημονικών αρχών ή της κλίσης των ρημάτων

Ταξινόμηση διδακτικών στόχων

2. Κατανόηση (παράφραση, ερμηνεία, ή εξαγωγή αποτελεσμάτων) =οι στόχοι κατανόησης απαιτούν από τους μαθητές να επιδείξουν ότι κατανοούν τις πληροφορίες αλλά και ότι είναι ικανοί να τις χρησιμοποιήσουν

π.χ. η ερμηνεία ενός διαγράμματος, μιας παραβολής, ενός γραφήματος, η εξαγωγή της βασικής αρχής ενός επιστημονικού πειράματος & η πρόβλεψη της συνέχειας μιας ιστορίας

Ταξινόμηση διδακτικών στόχων

3. Εφαρμογή (χρήση αρχών ή αφηρημένων εννοιών για την επίλυση καινοφανών ή πραγματικών προβλημάτων) =οι στόχοι εφαρμογής απαιτούν από τους μαθητές να χρησιμοποιούν γνώσεις ή αρχές για την επίλυση πρακτικών προβλημάτων

Π.χ. η χρήση γεωμετρικών αρχών για να υπολογιστεί ο αριθμός των γαλονιών νερού που θα χρειαστούν για το γέμισμα μιας πισίνας ορισμένων διαστάσεων και η εφαρμογή της γνώσης της σχέσης μεταξύ θερμοκρασίας και πίεσης για να εξηγηθεί το μεγαλύτερο μέγεθος ενός μπαλονιού μια ζεστή μέρα σε σύγκριση με μια κρύα μέρα

Ταξινόμηση διδακτικών στόχων

4. Ανάλυση (διαχωρισμός σύνθετων πληροφοριών ή ιδεών σε απλούστερα μέρη για την κατανόηση της σχέσης ή της οργάνωσης των μερών) =οι στόχοι ανάλυσης αφορούν την αντίληψη της υποκείμενης δομής σύνθετων πληροφοριών ή ιδεών π.χ. είναι η αντιπαραβολή της σχολικής εκπαίδευσης της Ελλάδας και της Αγγλίας ή ο προσδιορισμός της κεντρικής ιδέας ενός διηγήματος

5. Σύνθεση (δημιουργία ενός καινούριου προϊόντος) =οι στόχοι σύνθεσης αφορούν τη χρήση δεξιοτήτων για την δημιουργία εντελώς νέων προϊόντων Π.χ. γράψιμο έκθεσης ή ο σχηματισμός μιας πρότασης σε ξένη γλώσσα, ο σχεδιασμός ενός πειράματος για την επίλυση ενός προβλήματος

Ταξινόμηση διδακτικών στόχων

6. Αξιολόγηση (κρίση με βάση ένα ορισμένο πρότυπο σύγκρισης)= οι στόχοι αξιολόγησης απαιτούν αξιολογικές κρίσεις με βάση κάποιο κριτήριο ή πρότυπο *π.χ. μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές να συγκρίνουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα δύο οικιακών υπολογιστών από την άποψη της ευελιξίας, της ισχύος και το διαθέσιμου λογισμικού*

---η πρωταρχική σημασία της ταξινόμιας έγκειται στο να μας υπενθυμίζει ότι θέλουμε οι μαθητές να αποκτήσουν δεξιότητες πολλών επιπέδων – **συχνά ως εκπαιδευτικοί εστιάζουμε στην μετρίσιμη γνώση & κατανόηση λησμονώντας ότι οι μαθητές κατέχουν ποικιλία δεξιοτήτων και μπορούν να τις εφαρμόσουν & να τις συνθέσουν---**

Μήτρα περιεχομένου συμπεριφοράς

=ένας τρόπος για να είμαστε βέβαιοι ότι οι στόχοι μας καλύπτουν πολλά επίπεδα είναι να συντάσσουμε μήτρα περιεχομένου συμπεριφοράς = διάγραμμα που ταξινομεί τους στόχους ενός μαθήματος σύμφωνα με το γνωστικό επίπεδο

Π.χ.

Μήτρα περιεχομένου συμπεριφοράς

Εμβαδόν κύκλου

γνώση	Να δώσουν τον τύπο για το εμβαδόν ενός κύκλου
κατανόηση	
εφαρμογή	Να εφαρμόσουν τον τύπο για το εμβαδόν σε πραγματικά προβλήματα
ανάλυση	
σύνθεση	Να χρησιμοποιήσουν τη γνώση για το εμβαδόν του κύκλου & τον όγκο του κύβου για να σκεφτούν ένα τύπο
αξιολόγηση	

Μήτρα περιεχομένου συμπεριφοράς

Κύρια ιδέα μιας ιστορίας

γνώση	Να ορίσουν την κύρια ιδέα
κατανόηση	Να δώσουν παραδείγματα τρόπων για να βρίσκει κανείς την κύρια ιδέα μιας ιστορίας
εφαρμογή	
ανάλυση	Να γνωρίζουν την κύρια ιδέα μιας ιστορίας
σύνθεση	Να γράψουν μια νέα ιστορία βασισμένη στην κύρια ιδέα της ιστορίας που διάβασαν
ανάλυση	Να αξιολογούν την ιστορία

αξιολόγηση

= μέτρηση της απόδοσης των μαθητών σε ακαδημαϊκούς και ενίοτε άλλους τομείς η οποία χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό κατάλληλων στρατηγικών διδασκαλίας =

----οι αξιολογήσεις των μαθητών εξυπηρετούν έξι κύριους σκοπούς :

1. Ανατροφοδότηση στους μαθητές
2. Ανατροφοδότηση στους γονείς
3. Πληροφόρηση στους γονείς
4. Πληροφόρηση για σκοπούς επιλογής και πιστοποίησης
5. Πληροφόρηση για σκοπούς ευθύνης λογοδοσίας
6. Κίνητρα για την αύξηση της προσπάθειας των μαθητών

αξιολόγηση

Ανατροφοδότηση στους μαθητές =τους παρέχει πληροφορίες για τα δυνατά τους και αδύνατα σημεία –θα πρέπει να είναι συγκεκριμένη

Π.χ. παραγωγή έκθεσης – παροχή σχολίων = κάποιοι μαθητές διαπιστώνουν ότι θα πρέπει να προσπαθήσουν περισσότερο ως προς το περιεχόμενο άλλοι στη χρήση των προσδιορισμών και άλλοι στην μηχανική γλώσσα

Ανατροφοδότηση στους εκπαιδευτικούς = πληροφορίες για την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας τους –παροχή πληροφοριών κατά πόσον οι μαθητές κατανόησαν τα βασικά σημεία των μαθημάτων τους, η υποβολή ερωτήσεων και η παρατήρηση των μαθητών ενώ δουλεύουν δίνει στους εκπαιδευτικούς ιδέα για τον βαθμό εκμάθησης της ύλης, επίσης τα διαγωνίσματα, οι γραπτές εργασίες παρέχουν λεπτομερείς ενδείξεις της προόδου, των μαθητών - επίσης οι αξιολογήσεις δίνουν πληροφορίες στην διεύθυνση για την συνολική προσπάθεια αναμόρφωσης της μονάδας

αξιολόγηση

Πληροφόρηση γονέων

Πληροφορίες για σκοπούς επιλογής =το

σχολείο παίζει σημαντικό ρόλο στον καθορισμό της ταξινομικής λειτουργίας η οποία συντελείται βαθμιαία με την πάροδο των ετών στη σχολική εκπαίδευση

Η ομαδοποίηση σε κατευθύνσεις ανάλογα με το επίπεδο ικανότητας γίνεται πιο διαδεδομένη και συστηματική όταν οι μαθητές φτάνουν στο λύκειο – επιπλέον μια σημαντική κατάταξη λαμβάνει χώρα με την είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η επιλογή, η πιστοποίηση για να κριθεί εάν ένας μαθητής είναι ικανός γίνεται με χρήση δοκιμασιών - πανελλήνιες

αξιολόγηση

Πληροφορίες για σκοπούς ευθύνης = συχνά οι αξιολογήσεις των μαθητών χρησιμεύουν ως δεδομένα για την αξιολόγηση εκπαιδευτικών, σχολείων, περιφερειών

Αξιολόγηση ως κίνητρο = για να αυξάνουν την προσπάθεια των μαθητών – στην περίπτωση αυτή οι αξιολογήσεις θα πρέπει να ακολουθούν την προσαρμογή των κριτηρίων τους ως εξής=

1. Σημαντικές αξιολογήσεις = οι αξιολογήσεις είναι αποτελεσματικές στο βαθμό που είναι σημαντικές για τους μαθητές – στο βαθμό που οι ίδιοι οι μαθητές τις θεωρούν κεντρικές και καθοριστικές για να πετύχουν επιθυμητούς στόχους (Natriello & Dornbusch 1989)

αξιολόγηση

2. Αξιολογήσεις βασισμένες σε έγκυρα

στοιχεία = οι αξιολογήσεις θα πρέπει να έχουν στενή σχέση με την πραγματική επίδοση ενός μαθητή – θα πρέπει να είναι έντιμες, αντικειμενικές μετρήσεις της απόδοσης τους – **δεν επηρεάζουν τις προσπάθειες των μαθητών εάν οι μαθητές πιστεύουν ότι μπορούν να τα καταφέρουν με ελάχιστη προσπάθεια** – οι μαθητές θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να δείξουν τι ακριβώς γνωρίζουν πραγματικά

---η μείωση του άγχους των εξετάσεων που αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για πολλούς μαθητές είναι ένας από τους τρόπους αύξησης της εγκυρότητας των αξιολογήσεων = οι εκπαιδευτικοί μπορεί να συμβάλουν σε αυτό δίνοντας πολύ χρόνο για την εξέταση μειώνοντας την πίεση συνδέοντας στενά τα διαγωνίσματα με την ύλη του μαθήματος & ανακοινώνοντας τις αξιολογήσεις εγκαίρως ώστε να προετοιμαστούν οι μαθητές επαρκώς---

αξιολόγηση

Σταθερά κριτήρια =οι αξιολογήσεις θα είναι αποτελεσματικές στο βαθμό που οι μαθητές τις αντιλαμβάνονται ως δίκαιες και ίσες για όλους

Σαφή κριτήρια =οι μαθητές χρειάζονται να γνωρίζουν τι ακριβώς πρέπει να κάνουν για να εξασφαλίσουν ένα καλό βαθμό ή κάποια άλλη θετική αξιολόγηση

Αξιόπιστες ερμηνείες των αξιολογήσεων =οι αξιολογήσεις θα πρέπει να έχουν σαφείς ερμηνείες π.χ. συχνά οι μαθητές ερμηνεύουν τις αξιολογήσεις με βάση το κοινωνικό πλαίσιο αναφοράς –η μερική εκπλήρωση της εργασίας στο σπίτι πιστεύουν ότι δείχνει μεγάλη προσπάθεια όταν οι συμμαθητές τους δεν κάνουν τίποτα –ή ότι το Γ είναι καλός βαθμός αν πολλοί πάρουν κάτω από την βάση

αξιολόγηση

Συχνές αξιολογήσεις =όσο πιο συχνά γίνονται αξιολογήσεις τόσο περισσότερο επιτυγχάνουν γενικά οι μαθητές – τα συχνά σύντομα διαγωνίσματα είναι καλύτερα από τις αραιές εκτενείς εξετάσεις –τα διαγωνίσματα απαιτούν από τους μαθητές διαρκής προσοχή σε αντίθεση με το εντατικό διάβασμα μιας περιστασιακής εξέτασης, δίνουν στους μαθητές πιο έγκαιρη ανατροφοδότηση –σύντομη αναγνώριση της σκληρής δουλειάς

Απαιτητικές αξιολογήσεις =οι αξιολογήσεις θα πρέπει να αποτελούν πρόκληση για όλους τους μαθητές χωρίς να είναι ακατόρθωτες για κανέναν –ιδανική η αξιολόγηση των μαθητών με βάση το πόσο έχουν βελτιωθεί σε σχέση με την προσωπική προηγούμενη απόδοση

Διαμορφωτική /τελική αξιολόγηση

Διαμορφωτική Α = ρωτά πόσο καλά τα πας & πως μπορείς να τα πας καλύτερα –οι διαμορφωτικές δοκιμασίες δίνονται για να εξακριβωθούν δυνατά & αδύνατα σημεία στη μάθηση & να γίνουν διορθώσεις στο ρυθμό ή το περιεχόμενο της διδασκαλίας – η διαμορφωτική αξιολόγηση είναι χρήσιμη στο βαθμό που είναι κατατοπιστική συνδέεται στενά με το διδασκόμενο αναλυτικό πρόγραμμα & είναι επίκαιρη και συχνή

Διαμορφωτική /τελική αξιολόγηση

Τελική αξιολόγηση = ρωτά πόσο καλά τα πήγες, αναφέρεται σε δοκιμασίες γνώσεων των μαθητών στο τέλος των διδακτικών ενοτήτων –οι τελικές αξιολογήσεις μπορεί να είναι συχνές ή μη αλλά πρέπει οπωσδήποτε να είναι αξιόπιστες & θα πρέπει να επιτρέπουν την σύγκριση μεταξύ των μαθητών

---οι τελικές αξιολογήσεις θα πρέπει να είναι συνδεδεμένες με τις διαμορφωτικές αξιολογήσεις-

Αξιολογήσεις με αναφορά σε τυπικούς βαθμούς

= είναι οι αξιολογήσεις που συγκρίνουν την απόδοση ενός μαθητή σε σχέση με την απόδοση άλλων =

Αξιολογήσεις με αναφορά σε κριτήριο

=είναι οι αξιολογήσεις που εκτιμούν πόσο τέλεια έχουν κατακτήσει οι μαθητές συγκεκριμένες δεξιότητες ή πεδία γνώσης =

Η διαμορφωτική αξιολόγηση είναι αξιολόγηση που αναφέρεται σε κριτήριο ενώ η τελική αξιολόγηση μπορεί να αναφέρεται είτε σε κριτήριο ή είτε σε τυπικούς βαθμούς

βαθμοί

---Οι παραδοσιακοί βαθμοί είναι συχνά ανεπαρκείς ως κίνητρα ενθάρρυνσης μαθητών να βάλουν τα δυνατά τους αλλά και ως ανατροφοδότηση για τους εκπαιδευτικούς & τους ίδιους τους μαθητές---

---οι παραδοσιακοί βαθμοί θα πρέπει να συμπληρώνονται από αξιολογήσεις για να πληρούν τους σκοπούς της κινητοποίησης & ανατροφοδότησης----(π.χ. Διαγωνίσματα σύντομα 5-10 ερωτήσεων ή ανάπτυξη εκθέσεων μικρών σε έκταση για συγκεκριμένα θέματα)

---μόνο όταν οι εκπαιδευτικοί καταστήσουν τα διαγωνίσματα σημαντικά με σύνδεση – συνυπολογισμό αυτών στους βαθμούς των μαθημάτων ή δίνοντας αναγνώριση στην καλύτερη των επιδόσεων οι βαθμοί μπορεί να αποτελέσουν κίνητρα---

Αξιολόγηση με σκοπό τη σύγκριση με άλλους

Οι συγκριτικές αξιολογήσεις παρέχονται παραδοσιακά από βαθμούς και σταθμισμένες δοκιμασίες – δεν χρειάζεται να διεξάγονται συχνά – θα πρέπει να είναι αμερόληπτες και δίκαιες & θα πρέπει να αξιολογούν τι μπορούν να κάνουν οι μαθητές & τίποτα άλλο – θα πρέπει να βασίζονται στην αποδεδειγμένη γνώση της ύλης & όχι στην ευγένεια & καλή συμπεριφορά μέσα στην τάξη

Οι βαθμοί συχνά αδυνατούν να παίξουν το ρόλο συγκριτικών εκτιμήσεων – γιατί οι εκπαιδευτικοί επηρεάζονται από υποκειμενικούς παράγοντες

Αξιολόγηση με σκοπό τη σύγκριση με άλλους

Οι συγκριτικές & οι τελικές αξιολογήσεις **θα πρέπει να βασίζονται στους στόχους που καθιερωθήκαν στην αρχή του μαθήματος** – να έχουν την ίδια μορφή με τις διαμορφωτικές αξιολογήσεις

---κανένας εκπαιδευτικός δεν θα ήθελε οι μαθητές του να έχουν καλή απόδοση στις εβδομαδιαίες αξιολογήσεις και στην συνέχεια να αποτυγχάνουν στις τελικές αξιολογήσεις---

Αρχές κατά την ετοιμασία μιας δοκιμασίας (Gronlund 2000)

1. Οι δοκιμασίες επίδοσης θα πρέπει να μετρούν σαφώς προσδιοριζόμενους στόχους –θα πρέπει να ανταποκρίνονται στους στόχους των μαθημάτων & διδαχθέντων –θα πρέπει να αξιολογούν την εκμάθηση των σημαντικότερων εννοιών ή δεξιοτήτων
- η αξιολόγηση θα πρέπει να αντλεί από το πραγματικό εύρος των στόχων του μαθήματος & να περιορίζεται στα εύκολα μετρήσιμα στοιχεία---
- Π.χ. μάθημα –τέχνη του 20^{ου} αιώνα =η εξέταση ζητά από τους μαθητές να πραγματευτούν ή να συγκρίνουν καλλιτεχνικά έργα –**ΌΧΙ**- αντιστοιχία έργων και ονομάτων των ζωγράφων

Αρχές κατά την ετοιμασία μιας δοκιμασίας (Gronlund 2000)

2. Οι δοκιμασίες επίδοσης θα πρέπει να μετρούν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα των μαθησιακών έργων που περιλαμβάνονται στη διδασκαλία

---οι δοκιμασίες επίδοσης δεν αξιολογούν κάθε δεξιότητα ή πραγματολογική γνώση που πρέπει να έχει κατακτήσει ο μαθητής αλλά επιλέγουν δείγματα από το σύνολο των μαθησιακών στόχων---

---τα θέματα εξέτασης θα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικά του συνόλου των στόχων που καλύφθηκαν---**ΌΧΙ** δυσνόητες ή ερωτήσεις παγίδα

Π.χ. εάν σε ένα μάθημα λογοτεχνίας αφιερώθηκαν 8 εβδομάδες στον Ελύτη + Σεφέρη και δύο εβδομάδες στον Καζαντζάκη η εξέταση θα πρέπει να έχει τετραπλάσιες ερωτήσεις για τους δύο αυτούς συγγραφείς-νομπελίστες

Αρχές κατά την ετοιμασία μιας δοκιμασίας (Gronlund 2000)

3. Οι δοκιμασίες επίδοσης θα πρέπει να περιέχουν ερωτήσεις που είναι καταλληλότερο για τη μέτρηση των επιθυμητών μαθησιακών αποτελεσμάτων

Π.χ. στην επίλυση προβλημάτων στα μαθηματικά ένας από τους στόχους του εκπαιδευτικού είναι, ενδεχομένως να κάνει του μαθητές ικανούς να επιλύσουν προβλήματα παρόμοια με αυτά που θα συναντήσουν εκτός σχολείου

-οι ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών είναι ακατάλληλες-

Αρχές κατά την ετοιμασία μιας δοκιμασίας (Gronlund 2000)

4. Οι δοκιμασίες επίδοσης θα πρέπει να είναι σύμφωνες με συγκεκριμένες χρήσεις των αποτελεσμάτων τους

Π.χ. μία δοκιμασία διαγνωστική θα εστίαζε σε συγκεκριμένες δεξιότητες στις οποίες οι μαθητές ενδέχεται να χρειάζονται βοήθεια –ερωτήσεις αφαίρεσης με μηδενικό στον στο μειωτέο (307-127) αντίθετα μια δοκιμασία που χρησιμοποιείται για πρόβλεψη μελλοντικής απόδοσης θα αξιολογούσε ενδεχομένως τις γενικές ικανότητες & το εύρος των γνώσεων ενός μαθητή

Αρχές κατά την ετοιμασία μιας δοκιμασίας (Gronlund 2000)

5. Οι δοκιμασίες επίδοσης θα πρέπει να είναι αξιόπιστες & να ερμηνεύονται με προσοχή –η αύξηση της αξιοπιστίας γίνεται με την ύπαρξη ενός μεγάλου αριθμού ερωτήσεων –με σαφή διατύπωση & άμεση εστίαση στους στόχους που αποτελούν αντικείμενο διδασκαλίας
- βέβαια ακόμα και έτσι δεν αποφεύγεται κάποιο σφάλμα μέτρησης π.χ. οι μαθητές έχουν καλές & κακές μέρες, ή να μαντέψουν εύστοχα ή άστοχα, κάποιοι αποδίδουν καλά γιατί γνωρίζουν τα μυστικά των δοκιμασιών & κάποιοι άλλοι έχουν άγχος
 - επομένως σε καμιά βαθμολογία δεν δείχνουμε υπερβολική εμπιστοσύνη---είναι προσέγγιση γνώσεων και έτσι πρέπει να ερμηνεύεται---

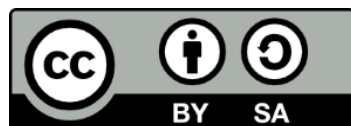
Αρχές κατά την ετοιμασία μιας δοκιμασίας (Gronlund 2000)

6. Οι δοκιμασίες επίδοσης θα πρέπει να βελτιώνουν τη μάθηση –παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για τη μαθησιακή πρόοδο των μαθητών –θα πρέπει να θεωρούνται μέρος της διδακτικής διαδικασίας στοχεύοντας στην βελτίωση της διδασκαλίας & την καθοδήγηση της μάθησης

---τα αποτελέσματα αυτών θα πρέπει να δίνονται στους μαθητές (κυρίως εάν μιλάμε για διαμορφωτική δοκιμασία) μόνο έτσι γίνεται εντοπισμός των δυνατών & αδυνάτων σημείων που έχουν επιτύχει οι μαθητές & διαμορφώνεται ένας κατάλληλος ρυθμός διδασκαλίας---

---η συμπερίληψη ερωτήσεων επανάληψης σε κάθε δοκιμασία βοηθά σημαντικά στην απόκτηση & συγκράτηση γνώσεων---

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

